ACC. N:R M. 13503 : 1-30.

FOLKLIVS-ARKIVET LUND

Landskap: Blekinge

Härad: Bräkne

Socken: Hällaryd

Uppteckningsår: 1954

Upptecknare: Ellen Svanström, Karlskrona

Berättare: olika personer; se uppt. bl.a. - Duo bakvän!

Berättarens yrke:

Född år ..... i .....

Det späda barnets klädsel och vård. s. 1-30. LuF 97.

Skriv endast på denna sida

A.-B. GRAHNS TR., LUND

ACC. N:R M. 13503:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Luf. 97
1

Det spädda barnets klädsel och vård.

En uppsättning spädbarnsklåder bestod av pingka = skjorta, tröja, blöja, mantel, rumpelapp = stjärtlapp, navelbinda, list = binda, och mössa. Tre - fyra plagg av vardera som förfärdigades ex. t. första barnet. Detta antal ökades kanske ut vartefter, vid omfödsel sydde 1 - 2 plagg av varje, då fanns det vanligtvis något hvar från föregående barn. Blöjan tvättades ut med slikt lösn. Pingkan sydde av linnt nitt tyg, madapalan, ex. sömmarna fälldes på rätsidan, modellen var ungefär samma som den nu använda, tyget lades dubbelt, och "ringdes ut" i sidorna på att ärmarna bildades, klipptes upp mitt fram, ringades ut i halsen och försedde med fäll, att trä ett band igenom och knyta med.

ACC. N:R M. 13503:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2

En liten rund krage syddes på, den var, åtminstone efter 1900 garnerad med spets eller brodyr, den viks ut över tröjan. Även ärmarna hade då garnering i nederkanten, som viks upp över tröjans ärmar. Tröjan syddes av någon flassad vävgarnskvalité ell. gärngarnsmönster med flossad avigsida, den var kortare än pingkan och knäpts fram med tre par band. Mössan syddes av samma material som tröjan, i-bland av något småkalongmönstrat tyg, "sits" då fodrades den med tunnare sitt tyg. Den hade också spets eller brodyr i kanten på senare tid. Blöjan var av tunnare domestik, manteln av någon flanell båda i fyrkant på vävens bredd 60 x 60. Listen = linnan var kappsydd av tyg 60 cm långa 15 cm. breda remsor, kantad med

ACC. N:R M. 13503:3

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

band runt om för att vara rikligt
vidig och mjuk, avrundad i ena
ändan och där föredd med knytband.
Färgen var vitt, utom som förut nämnts
augmässan. Skjärklappar och navelbinda
tillverkades av gammalt linne.
Navelbindan lindades om, den som de an-
dra plagen brukts på barnet. Tröjan och
pingkan trädades i varandra och sattes
på samtidigt, barnet lades på den ut-
bredda tröjan, pingkans nederdel
veks upp över tröjans nederkant,
skjärklappen lades på sneddem i
skrevet, tröjan lindades om mellan
benen från ytterspidorna, den veks
upp över fötterna, utanpå detta lin-
dades mantlen som veterä veks upp
över fötterna, så det blev ett rik-

3

ACC. N:R M. 13503:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4

ligt paket. Listen var upprullad med
knytklaeden innerst. Lindningen
började de uppifrån under armarna vare
för vare till fötterna och så upp igen
och tvärs fast. Barnen skulle lindas
hårt för att få raka ben, ännu på
1870-80 talet brukade barnets amma
svepas in = lindas in, eul. en uppgift
lades de då över bröstet, eul. en annan
lades de raka längs efter sidorna.
Det ansågs att det var varmare för
barnen, de kom icke åt att sticka upp
armarna. Någon skillnad i klädseln för
pojkar och flickor var det icke, utom det
att en pinigka till flickor var utsvängd
vrårt i sidsömmarna, medan den till
pojkar skulle sys med raka sidsömmar
en. med spruud nertill i sömmarna.

4

ACC. N:R M. 13503:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5

Intet var det så stor skillnad på kläder till vardags och fint heller. Var det så att en mor behövde ta ett spädbarn med sig bort lite främmande, så användes givetvis det snyggaste av utstyrsel då. Någon slags utomhuskläder förkom icke, utan barnen sveptes in i en schal, den gång de nödvändigtvis behövde tas ut.

Den första nyheten i spädbarnsutstyrsel var att det omkr. 1915 blev bortlagt att barnen skulle vara klädda i mössa när de låg i vaggan, samt att de icke längre lindades så hårt, eller så länge. Någon särskild dopdräkt förekom icke, barnen bars till dopet i lindan vare sig de döptes i kyrka eller hem. Min mor hjälmade 1890 i vad som anpeddes, skärgårdens rikaste hem, under tiden föddes

5

ACC. N:R M. 13503:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

deras unda son och hon talade om
det, och även om bäbblet = dopgillet
men nämnde aldrig något om dopklän-
ning. När den kom i bruk mera allmänt, 1915-
20 talet, var det långt ifrån alla som skaffa-
de sådan, utan den lånades. Spädbarnsplagg
kunde lånas också, exempelvis av någon
förstföderska som inte hunnit göra i ord-
ning något åt det väntade barnet.
Spädbarnskläderna sparades så länge
som de ansågs behövas, när en kvinna
anspågo sig ha kommit ur "barnaåren"
ändrades de i regel av något barnbarn.
Fast ibland kunde det komma en "sen-
föring" och då sades det: "hon trodde väl
inte hon skulle ha en bit när hon
gav bort småttet." Att dylikt sparades
som minne i någon familj omtalas ej.

ACC. N:R M. 13503:7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

7

När barnet blev så stort att det började kunna vistas ogre, sitta och krypa fick det en klänning, som underplagg användes då förfärande pingkan och trojan tills de blev för små. Byxor förekom inte varken för pojkar eller flickor. Pojkar gick i "skäm," när plags kalt eller klänning tills de var 2 år och ibland ännu längre och de hade då hållar inte någon plags kalsonger.
Så sent som 1911 tror jag en mor som hade en treårig son med sig vid skolavslutningen och han var då klädd i klänning eller kalt vilket man nu vill kalla det. Ordet kalt användes icke, det hette "skäm", "jag minns väl när du gick i skäm" kunde sägas ibland, ordet användes f-ö i fråga om pojkar

7

ACC. N:R M. 13503:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

plägg som var för vida, ett par bytor kunde sägas vara "sdåmmiga".

Skåsel och vård.

Navelsträngen bindades med rejuka linnelappar, några antiseptiska medel omtalas ej från äldre tider, förbandet byttes dagligen. I fall navlu nälle "träga ut" lades något hårt på, vanligen ett mynt. Den avfallna navelsträngsstumpen brändes opp. För sårläkning kunde användas "grädd olja", ty grädde fick koka tills den blev som olja, användes även av mena för sår som var svåråkta. Linneflock användes också som pårlägg. I barn. Hellinne, stiftet skulle det vara, skrapades med en kniv tills det bildades flock. Grädd olja och linneflock har jag själv min mor till-

ACC. N:R M. 13503:9.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

reda, men ingen annan, tråkigen har
hon lärt det av sin mor. En gång om
dagen skulle barnet ha rent på sig,
d. v. s. pinglea och träja, lindan fick
ju inv att ligtas oftare, varefter det
blev vätt. Var det någon gång så att
pinglan och (eller) träjan var torr så
kunde den förtas på sitta på mer än
en dag. En gång om dagen tvättades
barnen, fast det är inte säkert att
hela kroppen tvättades var dag, utan
ansikte, hals, armar och under kroppen
allt efter behov. Varmt = gjunt vatten
två, en svamp, helst, eller en mjuk lapp
var tvättutrustningen och tvålen var
densamma som de övriga familjemed-
lemmarna använde. För att förhindra
att barnet blev "röstel" = hudlöst an-

ACC. N:R M. 13503:10.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

vandes alltid potatismjöl att "dösta"
pudra med. Vanligtvis knåts det in
i en liten lapp, som slängts igenom
mjölk jämt, så det inte blev högvis
för då stavde jäsningen det. Vilket inte hind-
rar att jag sett många mödrar som
tagit potatismjöl med handen och
de pudrat barn i ohjärtan med.
När talk började användas var det
ett stort framsteg ansågs det.
Det var inte alltid barnet fick ren
blöja när det lindades om, det kunde
gott hända att en blöja som "bara" var
våt torkades vid spisen och använ-
des igen. Har aldrig hört berättas om att
barnen vägdes annat än när de var
nyfödda. Spädbarn låg alltid i
knäet på den som skötte om det.

ACC. N:R M. 13503:11.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Alla barn låg i vaggan på dagen och på nätterna i pängen hos modern. Det vill påga modern låg ensam i pängen endast under barnsängstiden, sedan låg jo både föräldrarna där, tillsammans med spädbarnet. Detta var vanligt långt fram på 1900 talet, men bunkade barnen på ligga i vaggan även på nätterna. Att barn dåps ihjäl lände för, en orsak lär det angavs vara att de kade händerna inlindade. I gamla kyrkeböcker förekommer uttrycket angående ett barns död: "förkvävt av dess moder i pängen", eller, "funnit dött hos dess moder i pängen." Att barn kvävdes i vaggan har jag icke hört talas om. Endast en typ av vaggor förekom, den med svängående medar, där fanns ingen annan modell. I botten av vaggan lades en halmmadrass, det förekom att en och annan hade fjäderbolster men det

ACC. N:R M. 13503:12.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

12

ansågs inte vara så bra. Halmen var bekvämare för den var lätt att hyta ut när den blev blöt. Inte så att den byttes dagligen, men ganska ofta. Sällan eller aldrig förekom något tätt underlag, det fanns inte på mycket i den vägen för. Det som i undantagsfall användes var ett stycke av något gammalt oljeplagg, sådant som fiskare använder. Lakan förekom inte. Det var oftast gamla "skynken" = lakan av utslitet linne som lades under för att ta emot vätan. Under huvudet hade barnet en dun fjäderkudde och den hade visst inte alltid rätt ömgattsvar. På barnet lades ett täcke, "väggetäcke" många använde en fjäderkudde i st. för täcke, eller en gammal pälsen "filtpäl", allt enligt regeln, "man tager vad

ACC. N:R M. 13503:13.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

man haver". Men rent var det i allmänhet, vaggan togs ut och skurades och fick torka ute. Någon särskild anspråk omtalas inte. Vaggan hade ingen särskild plats på dagen, utan flyttades allt efter behov om den stod i vägen, t.ex. eller flyttades dit där någon satt med något arbete och hade tillfälle att hålla vaggan igång samtidigt. Ofta stod den i närheten av eldstaden på grund. När det blev nattligt att barnen låg i vaggan även på nätterna ställdes den bredvid sängen. En list = linda, bands över vaggan när barnen började röra på sig. För att förhindra att barnen ordades av flugor, kunde ett par käppar sättas upp vid huvud ändan, och på hölgdes anpinket över med t.ex. en bit gardin. Någon som hade något emot att flugorna

ACC. N:R M. 13503:14.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

kunde vara smittaspridare fann icke.
Barnen låg i vaggan tills de växte ur den
eller tills nästa barn kom.

Digivningen kallades "gi patte". "Ska
du ha liki patte", sades skämtsamt
till något större barn när de kräkade.
Någon speciell benämning på diet barn
lyckes inte ha förekommit. Det kunde t.ex.
sägas, "jag minns nog när du låg i
sjögen = var livdad". Barnet fick sitt för-
sta mål så snart modern blivit anpräktt. Om bar-
net inte fog bröstet medsamma, var det icke ovan-
ligt att göra än försöka om och omigen tills det
lyckades. Den första modersmjölken hade ingen sär-
skild benämning och ansågs icke ha några sär-
skilda egenskaper. Den som hade örsprång skulle
låta mjölka "höjen patte" i örat. Om det med detta
menades just den första modersmjölken eller om

ACC. N:R M. 13503:15.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

med uttrycket "höjen" menades heden? och av-
såg tiden innan barnet var döpt, förklarades ej
närmare. Mjälkstockning och bräcktäcke behan-
lades med omslag och "grötar" = gröt kokad av råg-
mjöl med pelt i. Modern skulle dricka sex
veckor för att få di, svagdricka ansågs vara
bra. Det var mycket noga med att barnet fick
lämna bröstet ordentligt för att icke mjölken
skulle sina. På den tiden det icke fanns napp och
flaska att tillgå var det angeläget att modern
hade tillräckligt med di. Överflödig di mjölkades
ur, användes ej för något särskilt ändamål.
Hade modern ej tillräckligt med di fick de ge
kannjölk som tillägg, före nappens tillkomst fick
di försöka hålla i barnet mjölken med en trasa,
så gott det gick. I samband med dopföreningen om
det omtalas att barnet icke fått nog mat, eller
som mellanmål. Det omvara fick ofta till-

ACC. NR M. 13503:16.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

16

gripas i förkarefamiljer, då modern ofta fick vara borta från hemmet hela dagarna. Någon särskild tro på modersmjälkens egenskaper berättas inget om, och inte heller något särskilt angående förhållandet mellan mor och barn genom digivningen. Därmot hraddes det nog att moderns sinnestillstånd o. dyl. påverkade barnet, men däremot inget från barnet till modern. Några bestämda regler angående hur ofta barnet skulle ha bröstet fanns icke. På morgonen gjordes likaväl på kvällen, men däremellan blev det som det föll sig både natt och dag, någon som tillämpat bestämda tider omtalas ej. Barn diade vanligen lika de var årsgamla. Det anpåjs inte vara någon särskild fördel med att de diade länge. Fast det förhom fall då barn diade lika de var 4-5 år, men det anpåjs vara på tok.

16

ACC. N:R M. 13503:17.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

17

Avvänjningen togs lite omsänder, så att barnet fick vänja sig vid fast föda och fick bröstet mera sällan, för att slutligen avbrytas ibland genom att smörja bröstvårtorna med något som smakade illa, knäppa livsstycket med avigan ut, så att barnet icke kom åt bröstet, detta gällde naturligtvis barn som diade särskilt länge, så de var företagsamma nog att själva ta rätt på bröstet, vidare kunde modern sova i något annat rum några nätter tills barnet glömt bröstet. Dihinderanordningar för husdjur omtalas ej. Barn skulle vänjas av vid jul eller midsommar, när det icke fanns "äppen jord," detta för att de skulle få "gott läkehull." Någon särskild benämning på barn som varit avvanda och sedan lagts till bröstet igen förekom icke. Men det fanns psalmer om vilka det sades:

17.

ACC. N:R M. 13503:18.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

18

"han ä åvägjinder å telagder igen" sådana
ansågs ha stor med sig. Egentligen en slags
form av "anda ägat," så att om de såg på
ett djur så rambrindes det sedan.
Ammor förekom i det fall då modern blev så
sjuk att ingälken sinade. Min mor f. 1870
brukade tala om att "Tegel-Johannan" varit
amma åt henne. Det omtalas inte att någon
särskild omtanke lade på valet av amma,
angående dennes egenskaper el. dyl. Inte
heller talades det något om avlöningen. ~~heller~~.
Omkring 1900 började det bli vanligt att barn
hade "flaska" och det ansågs som en stor
välgärning, inte minst av dem som skulle
sköta spädbarn när modern var borta.
Mor brukade tala om hur hon när mamma
var borta fick gå och hämta någon annan
digivande kvinna så att barnet skulle

18

ACC. N:R M. 13503:19.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

19

mat, som var ölet och hade ansvaret för
den som för tillfället var minst. Flickan
hade ingen särskild benämning. Någon
slags barn e.d. för barn att dia ur ansågs
ej. En kvartersflaska, gärna en ölflaska
eftersom det var tjockt glas i den, använ-
des, i den sattes en vanlig kork vari det
var gjort ett hål igenom, det brändes med
ett glödgat järn. Därigenom trädde en
smal gummislang mer i flickan, i
slangens andra ända sattes ett hemmasnickrat
mod ett hål igenom och på det sattes se-
dan en napp, för att inte nappen skulle
komma för långt in i munnen sattes en
rund bunplatta på den. Det var gaeska
besvärligt att hålla denna anordning rent.
När barnen började bli lite försigkomna slet
de ofta loss nappen, det satt inte särskilt

19

ACC. N:R M. 13503:20.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sådant, men jag har aldrig hört talas om att något barn svalgt nappen. Kamjälken spräddes inte ut, den bara vämdes så där "på känn", i bästa fall lades det i en annan sorters för att barnet skulle liksom tvingas att dricka den. Var det inga livsnödvändiga matsidor för barnet förut, så blev det än svårare sen nappen kom till användning, skrek barnen så var de hungriga och då fick de flaskan. På nätterna kunde det hända att det fick vämmas mjölk ända en i sex flera gånger till barn som var hungriga. Den här beskrivna typ av nappflaska ersattes senare med en annan typ av napp som sattes direkt på flaskan. Någon särskild ålder när barnet skulle börja få annan föda än mjölk var icke särskilt angiven. Till att börja med blev det kanske vetebröd som blattes i mjölk, eller

ACC. N:R M. 13503:21.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

21

vetemjölsgröt, sedan blev det lite av varje vad
som förekom i hushållet allt efter som bar-
nen blev större. Det "hände" inte bara, utan
det var allmänt bruk att det buggades mat
åt barnet. Stora buggor med grovt bröd som
den buggande tog ur sin mun med fingrarna
och klappade i barnet, det har jag själv sett.
Det var inte så noga vem som buggade, kom-
en främmande kvinna på besök och bjöds
på kaffe och vetebröd hörde det närmast
till "god ton" att hon tog familjens minsta
i knät och buggade åt honom. Halvvuxna
barn kunde oftast retas med att man
sade åt dem att man gammal snusig
gubbe buggat åt dem när de var små.
Detta buggande höll i sig långt fram efter
1900, fast på slutet av "bugg-åldern" var det
mera sällsynt att främmande människor

21

ACC. N:R M. 13503:22.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

luggade åt andras barn. Luggad mat fick
barnet tills det blev så stort på det själv
kunde lugga. En vanlig sjukdom var tand-
slag. (som läkare numera anser vara en kramp-
sjukdom, beroende på övergödning, speciellt
med komjölk.) Den tyckte emellertid ha för-
kommit betydligt mera för när någon
flaskuppfödning ej förekom. Botandet var
magiskt. Barnets "pingka" skulle tas av,
bränas och askan skulle läggas i vatten
som barnet sedan fick dricka. Alldeles
av en slumpp har jag nyligen hört talas
om ett dylikt fall som tilldragit sig
omkring 1935. Det var då en flicka i 3 års
åldern som fick dylika krampanfall, var-
vid föräldrarna tillråddes att använ-
da detta magiska botemedel. Vilket
lär ha hjälpt, enligt vad sagesmannen

ACC. N:R M. 13503:23.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

hört av föräldrarna. Samma sak var det med eksem och dyshidr. Utslag kallades för "elving," botades genom att slå stål och flinta mot varandra på att gnistor föll på såren. Detta användes även i fråga om större barn och vuxna personer. Jag har själv blivit behandlad med den "medicinen." Den magiska behandlingen utsträckt sig att eksem o. dysh. tvättas för övrigt med tvättningar, gjorda med saltvatten = havsvatten som anses vara bra. Benämningen hästmjölk okänd. Dregling anses höra ihop med att barnet fick tänder och behandlades icke på något sätt. En person har omtalat att hennes mor sagt: "om en mor visste hur mycket ett barn pryser när det håller på och får tänder, så skulle hon ta

ACC. N:R M. 13503:24.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

av sig pin eudaste kjol och svepa
om det." Blev barnet snuvlet i munnen
och fick bldagpning på lungan, hade det
"torske," som botades med något slags
pulver, (namnet okänt) som köptes på
apoteket blandades med di och gavs
åt barnet. För avföring gavs rabarbersirap,
vid förstoppning användes stolpiller av
tvål. Vidare var det dimme tyken som ett
barn kunde ha. Skrek de oupphörligt så
kunde de ha "pinterskriet." Då hade
modern ropat åt någon genom ett
stängt fönster. Det botades genom att barnet
togs ut genom fönstret bars runt huset och
togs in genom dörren tre gånger. Det var icke
mödvändigt att gå runt hela huset, det vik-
tigaste var att gå runt "ungrönet" = den
utanför uppmurade bakugnen som

ACC. N:R M. 13503:25.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

25

väl i det sammanhanget fick anses som
den jordfasta ålen som ofta förekommer
i magiska sammanhang. Ålanep, nep =
knip hade barnet när det inte kunde
var stilla utan "snodde" sig. Då hade
modern rensat en ål som inte varit död
utan slingrat sig. Botades genom att en
liten ål stacks med knän vid "naljen"
analåpp ringen, en droppe av blodet
gavs åt barnet, sedan lades ålen i
barnets linda och fick ligga där tills
den var död. Att barnen fick sårnader i stjär-
ten ansågs komma bero på att modern satt sig
på något varmt ställe, och då gällde det att er-
inra sig var det kunde ha varit för att komma
bota dylikt. Dessa skulle botas liggandes och fastan-
des i sey och nedan, först i nedan, sen i sey
och sist i nedan. Det ansågs vara den första

ACC. N:R M. 13503:26.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sista och mellersta av havandeskapsmånaderna som barnet fick lyte.

Så snart barnet blev så stadigt i kroppen att det kunde hålla ryggen rak så hölls det "fram" och fick sedan efter hand sitta på pottan, någon slags pottstol fick man icke.

Var barnen snälla = friska var det ingen som sysselsatte sig med dem, då fick de äta och sova. "Ett har täst pré för di små när di sover" hette det. Barn som var kinkiga tarvade mera passning, fick tas upp oftare, det fanns barn som skrek hela nätterna så att det måste vaggas idelögen eller i ännu värre fall fick de bäras och nyssas. Barnen vaggades lätt de sammade, sen var det olika, somliga skulle vaggas i ett, de vaknade så fort vaggan stannade. När barnen blev på stora att de började

ACC. NR M. 13503:27

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

27

resa sig litet och intressera sig för om-
givningen togs de mer upp litet mera.
Vaggvisor sjöngs, men inga av något mera
speciellt slag, mest blev det ett enstaka
"bys, bys, bysa mama", o.dyl. Det berodde
alldeles på vem som sjöng, var det något
äldre syskon blev det kanske en ökalsång,
någon annan hade kanske god sångröst
och kunde många visor, då kunde det
bli både Älvsbarnsvisan, Hjalmar och Hulda,
med mera i den stilen. Trästrapsen intjänar sig
samtidigt med klackuppfödningen, typen var
ungefär densamma som förekommer nu.
Det var noga med att stödja barnets
rygg när det togs upp. Spädbarn togs
aldrig ut annat än i de fall då modern
måste ta med det och då knöts de
noga in i en schal ovanför armbågen.

ACC. N:R M. 13503:28.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

28

Någon viss ålder var väl icke föreskriven för
barns utomhusvistelse, någon regel kunde
stund på dagen var det icke heller fråga om.
Innan de var årsgamla kom de icke ut
något, ibland kunde de bli ett och ett
halvt år beroende på vilken årstid de
var födda. Ett barn som t. ex. föddes i
mars-april kom icke ut något det året,
utan först nästa sommar. På vintrarna
fick aldrig så små barn vistas ute.
Den gång de forslades var det på armen.
Knappandet pick börja när barnet från att
ha suttit började krama omkring, efter
vart barnes förmåga varierade ju den
tiden åtskilligt. Några försiktighetsåtgärder
i form av någon slags hage eller dylikt
förekom icke, saker som kunde vara far-
liga för barnet togs utom räckhåll.

28

ACC. N:R M. 13503:29.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Barn som var feta och klumpiga började
gå senare, vid 15 mån. eller ännu mera.
Medan som var spensliga kunde gå
när de var ett år eller ännu tidigare.
Den som skulle lära barnet gå fick
bakom och hålla barnet under armarna,
eller kunde de gå baklänges och hålla bar-
net i händerna. Gångstol förekom icke.
Började barnen gå för tidigt blev de krok-
benta, hjulbenta ansågs det.
Sällan användes smeknamn på barn,
de som eventuellt av sin mor eller far
kallades "putta", "putte," e.d. fick ofta
behålla dessa öknamn hela livet.
Den huvudsakliga skötseln av barnet
kom på moderns lott, var hon av arbete
förhindrad så fick någon annan göra
det, far-mormor, äldre syster o.s.v.

ACC. N:R M. 13503:30

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Förr ansåg man att en nyfödd liten måste bäras ut och in i huset tre gånger innan den fick gå på golvet. Det var för att den inte skulle bli rädd för att gå. Det var också viktigt att den första gången den kom in i huset, så skulle den bäras in med huvudet först. Det var för att den inte skulle bli rädd för att gå baklänges.

Förr i tiden var det vanligt att man hade en vaggvisa till sitt barn. Det var för att barnet skulle somna lätt och sova gott. Det var också viktigt att man sjöng vaggvisan med en lugn och mjuk röst